

Debian Potato GNU/Linux 486-os laptopon

Nem csak legenda, hogy a Linux már 386-os processzorokon is fut!

A Linux fő erényei között tarthatjuk számon, hogy egy jól irányzott rendszermagfordítással teljesen számítógépünkhöz igazíthatjuk, így lehetőségeinkhez mérten a legjobban ki tudjuk használni. Ennek köszönhetően még nagyon szerény kiépítéseken is használható linuxos kör-

nyezetet teremthetünk. Mivel a Linux népszerűsítéséhez – elsősorban a tévés megjelenésekre gondolok – nagy szükségünk lenne egy-két hordozható számítógépre, támogatót keresve körülnéztem ismeretségi körömben. Halk szavú levelemre egy amerikai számítógép-műszerész jelentkezett. Felajánlott egy tíz-

éves 486 DX4 75 MHz-es, 8 MB RAM-mal szerelt laptopot, azzal a megjegyzéssel, hogy ha erre is tudok Linuxot varázsolni, valóban elhiszi, hogy a Linux mindent tud.

A laptop meg is érkezett, bár a postai szállítás megpróbáltatásait magán viselte: a burkolata két helyen eltört, belseje a rázkódástól vagy a dobálástól darabokra hullott. Rövidke tanulmányozás után darabokra szedtem, majd pillanatragasztó, forrasztópáka, és egy kisebb vagyont érő csavarhúzókészlet segítségével alig két nap alatt üzemképessé varázsoltam.

Kezdődhetett a telepítés – a környezetemben fellelhető változatok közül a legrokonoszevebbnek a Debian Potato GNU/Linuxot találtam. Ekkor szembesültem az első nehézséggel. A laptop nem tartalmaz CD-meghajtót, pontosabban van hozzá PCMCIA-kártya, ami külső SCSI CD-meghajtót kezel, sőt be is szereztem egy ilyen eszközt, de a gép BIOS-a nem tudta kezelni.

A gondok halmozódtak, mivel hajlékonylemez-meghajtó sem volt benne. Körbefutottam a környékemen található számítástechnikai üzleteket, hogy vegyek egy adaptert, amibe a laptop merevlemezét beletehetem. Arra gondoltam, hogy asztali gépemre csatlakoztatva átmásolom a rendszert, majd a laptopba visszahelyezve mindent rendbe rakok. A körút csak tapasztalatszerzésre volt jó: egy ilyen egyszerű kis segédeszköz a jelek szerint nem túl kelendő, így nem is tartanak. Ekkor nyílt levelet intéztem szűk baráti körömhöz, hogy némi segítségre szert tehessek.

Egy kedves programozó barátom egy kísértetiesen hasonló lappal a hóna alatt már másnap megjelent nálam. A két szerkezet közti leglényegesebb különbség az, hogy az övében van 1,44-es meghajtó. Azonnal behelyeztük gépébe 1,4 gigabájtos merevlemezemet, majd legyártottuk a Debian-telepítőlemezeket.

Milyen igaza volt Murphynek! Telepítés közben derült ki, hogy a merevlemez tönkrement. A telepítést egy héttel elhalasztottuk, végül sikerült vennem egy 10 GB-os

háttértárolót (kisebbit nem kaptam). Ezzel csak az volt a baj, hogy a BIOS egyik gépben sem látta.

Ilyen apróságtól nem riadunk meg, hiszen a Linux rendszermagja nagyon nem foglalkozik a BIOS-szal. Hajlékonylemezekről telepítettük az alaprendszert, illetve egy 2.2.17-es rendszermagforrást tettünk mellé. A leglényegesebb feladatokat a masina már el tudta látni, hiszen volt rajta `vi`, `less`, `cp`, `tar`, `zip`, `make` és sorolhatnám.

Az izgalmak még nem értek véget, mivel a rendszer barátom gépén nem akart elindulni. Többször végignéz-tünk mindent: jók a lemezrészek, rendben van a `lilo.conf`, de a merevlemez indulásánál a gép megáll. Végső kétségbeesésünkben a merevlemez átértük az én laptopomba, és lőn csoda: elindult! Tudtam, hogy nyertünk. Röpké hat óra alatt fordítottam a rendszerhez egy rendszermagot – kétszer is megismételve, mivel első nekirugaszkodásra kifejejtettem a PCMCIA-támogatást, majd valahogy elkallódtott a külső CD-olvasó tápegysége, tehát az utolsó rendszermagfordításra azért volt szükség, hogy létrehozassak egy `plip`-kapcsolatot, azaz a laptop ezen-tül a párhuzamos avagy nyomtatókapun fog kapcsolatot tartani asztali gépemmel, és rajta keresztül a külvilággal. Mindkét gépre írtam egy parancsfájlt, amivel fel tudom húzni a `plip`-kapcsolatot, majd `telnet`-tel beléptem az asztali gépre.

Mivel a terveimben az szerepelt, hogy teljesen önálló számítógépet teremtek a laptopból, felmásoltam rá a három Debian Potato GNU/Linux CD-t, és átírtam a `/etc/apt/sources.list`-et, hogy „ő” is tudja, honnan fogunk ezentúl telepíteni.

Ez maga a paradicsom. Nem győztem halmozni az élve-zeteket. Telepítettem `mc-t`, `ssh-t`, `w3m`, `mutt`, `zgv`, sőt még a `fetchmail` is felkerült, bár grafikus felület hiányában a `fetchmail.rc` fájlt kézzel kellett létrehoznom. Miután minden rendesen működött, sőt, ekkor már ma-gyarul végezte a feladatokat, jutott eszembe, hogy a gra-fikus felület telepítését is meg kellene próbálni. Tettem rá `X-et`, a `Superprobe`-bal megnéztem, milyen videokártya van benne, majd beállítottam. A kedvencemet, az `Icewm`-et tettem fel, ami nem akart elindulni, de az `Fvwm2` igen. Fél éjszaka csak a `system.fvwm2rc` fájlt (itt lehet beállít-gatni az `Fvwm2-t`) csiszolgattam, hogy az `Icewm`hez hasonlóan működjön.

A grafikus programok futtatása sajnos hihetetlenül lassú. Minden szépen működött, csak lassan. Végül levontam a következtetést, hogy ez és a hasonló szerkezetek ka-rakteres felületen minden feladatot el tudnak látni, de grafikus alkalmazásokhoz érdemesebb erősebb gépet választanunk. És ismét bebizonyosodott, hogy a Linux szinte mindenben képes működni.

Gibizer Tibor

(gibzo@linuxmania.hu)

Újságíró, immár hét éve a Linux elkötelezett híve. Imádja a kutyákat, a kerékpározást és az autós csavargást.